

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesinnän häirintää

Hakija

Pohjois-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ry. / Lehtoranta Hannu

Asia

Lupahakemus sääksen pesinnän kuvaamiseen Ilomantsissa, Pohjois-Karjalassa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa sääksen pesinnän kuvaamisen jatkamiseen. Ilomantsin Nuorajärvellä olevalla sääksen (*Pandion haliaetus*) pesällä oli Varsinais-Suomen ELY-keskuksen myöntämät poikkeusluvut pesinnän kuvaamiseen vuosille 2018–2019 (VARELY/1108/2018) ja 2020–2023 (VARELY/2088/2020). Pesä on ollut olemassa vuosina 2016–2023.

Kuvaushankkeen tavoitteena on seurata pesintää lintujen saapumisesta (toukokuun alku) mahdolliseen poikasten pesältä lähtöön saakka (syyskuun alku). Kuvamateriaalista on tarkoitus selvittää mm. parinmuodostusta. Vuonna 2019 pesinnässä oli välivuosi ja pesällä oli vakituisen parin lisäksi kävijöinä muita sääksiä. Lisäksi kuvauksen kautta on mahdollista tarkkailla emolintujen mahdollisia renkaita, saaliskalojen lajia ja kokoa, poikasten ruokintaa ja kehittymistä sekä muuta käyttäytymistä pesällä. Myös pesintään kohdistuvat häiriöt ovat seurannassa (mm. mahdollinen merikotkan vaikutus). Pesäkameran kuva linkitetään myös suuren yleisön nähtäville. Tiedonkeruun lisäksi näin on mahdollista tuottaa ympäristövalistusta. Sääksikameroita on ollut käytössä muualla Suomessa, eikä niiden ole todettu aiheuttaneen haittaa pesinnöille. Pesäkuvaukseen on lupa maanomistajalta. Pesäpaikan tarkkaa sijaintia ei paljasteta.

Auringosta virtansa saava kuvanjakojärjestelmä on valmiiksi asennettuna pesäsaarella. Järjestelmässä on aurinkopaneeli, lataussäädin ja akku. Kamera välittää kuvan reaaliaikaisesti mobiiliverkkoa pitkin kuvanjakopalvelimelle. Laitteistot ovat huoltovapaita, eivätkä edellytä käyntejä pesällä pesinnän aikana. Laitteistot on mahdollista tarkastaa pesällä tehtävän rengastuskäynnin aikana. Pesäkameran huollon suorittavat kokeneet sääksirengastajat. Kuvaamisesta ei koidu haittaa linnuille ja niiden pesinnälle.

Uutta kuvauslupaa entisen jatkoksi haetaan ajalle 20.4.2024- 15.9.2029. Perusteena on edelleen tutkimus-, suojelu- ja koulutustarkoitus (ympäristövalistus). Kuten aiemman poikkeusluvan raportista ilmenee, aktiivisella pesätapahtumien seurannalla on saatu paljon uutta tietoa sääksen pesinnästä. On mahdollista, että kuvausta ei jatketa lupajakson loppuun saakka. Luvan käytöstä annetaan vuosittain raportti luvan myöntäjälle.

Määräykset, joita hakemus koskee

Sääksi on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsäkierron kannalta tärkeillä paikoilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. tutkimus- ja opetustarkoituksessa. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan sääksen pesinnän kuvaamiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 15.9.2027 asti Ilomantsissa hakemuksessa määritellyllä sääksen pesällä.
- 2 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 3 Kuvaaminen ja laitteiston huolto eivät saa vaarantaa sääksen tai mahdollisesti pesimään tulevan muun rauhoitetun linnun pesintää missään vaiheessa. Mikäli kuvauksen havaitaan häiritsevän pesintää, tulee laitteisto poistaa viipymättä pesintää häiritsemättä.
- 4 Käytettävät laitteet ja välineet on sijoitettava maastoon siten, että ne eivät houkuttele ulkopuolisia henkilöitä pesän läheisyyteen. Kuvauskulmat tulee rajata niin, ettei paikka ole tunnistettavissa tai muuten tule julkiseksi.
- 5 Sivustolla, jolla pesäkuvaa jaetaan julkiseksi, tulee olla maininta, että pesäkuvaukselle on myönnetty luonnonsuojelulain mukainen poikkeuslupa sääkseä koskevista rauhoitussäännöksistä. Samassa yhteydessä on ilmoitettava tämän päätöksen asianumero.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
- 7 Mikäli toimenpiteitä tehdään perustetuilla luonnonsuojelualueilla, tulee hakijan tarvittaessa erikseen hakea lupaa poiketa näiden alueiden rauhoitusmääräyksistä. Yksityisten luonnonsuojelualueiden osalta lupaviranomainen on alueellinen ELY-keskus ja valtion suojelualueiden osalta Metsähallitus.
- 8 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 9 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 10 Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain vuoden loppuun (31.12.) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/1366/2024 varustettuna. Raportista tulee ilmetä mahdollisten huoltotöiden tarve sekä huoltotöiden kesto ja ajankohdat. Raportin toimittamisen yhteydessä tulee lisäksi antaa yhteenveto kuvamateriaalin alustavista tuloksista, kuten mahdollisista pesinnän keskeytymisen syistä ja pesintätuloksesta, tieto siitä, onnistuttiinko pesäkuvauksen avulla lukemaan rengastustietoja sekä arvio kuvauksen vaikutuksesta pesivän parin pesintään.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää tutkimus- ja opetustarkoituksessa.

Sääksen pesintää kuvaamalla saadaan lisää tietoa lajin perusbiologiasta. Samaa pesää on kuvattu jo viitenä pesimäkautena ja koko ajan reviiriä on hallinnut sama sääksipari. Kuvaamisen jatkaminen on perusteltua, jotta saadaan pitkäaikaista seurantatietoa. Lisäksi kuvaamistoiminnalla on ympäristökasvatuksellinen merkitys. Esimerkiksi poikkeusluvan VARELY/2088/2020 raportin mukaan pesäkameraa striimattiin jopa 700 000 kertaa vuoden aikana. Pesäkuvamateriaalilla lisätään yleisön tietoisuutta sääksestä.

Muuta tyydyttävää tai vähemmän lajin pesintää häiritsevää keinoa vastaavan tiedon saamiseen tutkimus- ja opetuskäyttöön ei ole saatavilla. Luvan mukaisilla toimilla ei vaikuteta sääksen suojelutasoon heikentävästi, sillä kuvauksella ei ole lupa häiritä pesintää. Laitteisto on jo valmiina pesän läheisyydessä, eikä huoltokäynneille pitäisi olla tarvetta.

Lintudirektiivin 10 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on edistettävä luonnonvaraisten lintujen tutkimusta sekä muuta työtä niiden suojelemiseksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (2009/147/EY, lintudirektiivi), artikkelat 1, 10

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vaille olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Pesäkuvaus on tarpeen aloittaa heti pesinnän alussa, jotta pesintää ja mahdollista parinmuodostusta saadaan kuvattua kattavasti. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen sekä tutkimuksellisen ja opetuksellisen merkityksen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pohjois-Karjalan ELY-keskus kirjaamo.pohjois-karjala@ely-keskus.fi

Itä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.ita-suomi@poliisi.fi

Ilomantsi kirjaamo@ilomantsi.fi

SLL Pohjois-Karjalan Luonnonsuojelupiiri ry. pohjois-karjala@sll.fi

Tapiola Karelia ry. (Pohjoiskarjala) info@tapiolary.com

Suoritemaksutta

Tämä asiakirja VARELY/1366/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
VARELY/1366/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää Liisa 16.04.2024 12:30

Ratkaisija Aalto Tapio 16.04.2024 12:30

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näydetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näydetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telefax: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi_hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuiimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.